YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)
29 päivänä tammikuuta 2004 *

Asiassa C-209/02,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään J. C. Schieferer, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Itävallan tasavalta, asiamiehenään C. Pesendorfer, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7) 6 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisia velvoitteitaan, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 7 artiklan kanssa, koska se on hyväksynyt

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

Steiermarkin osavaltiossa sijaitsevan Wörschachin kunnan golfkentän laajennushankkeen kyseisessä kunnassa sijaitsevalla luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2 päivänä huhtikuuta 1979 annetun neuvoston direktiivin 79/409/ETY (EYVL L 103, s. 1) 4 artiklassa tarkoitetulla erityissuojelualueella olevalle ruisrääkän (crex crex) elinympäristölle aiheutuvien vaikutusten arvioinnin kielteisestä tuloksesta huolimatta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit C. Gulmann (esittelevä tuomari), J. N. Cunha Rodrigues, J.-P. Puissochet ja N. Colneric,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 6.11.2003 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 226 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 4.6.2002 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7; jäljempänä luontodirektiivi) 6 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisia velvoitteitaan, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 7 artiklan kanssa, koska se on hyväksynyt Steiermarkin osavaltiossa sijaitsevan Wörschachin kunnan golfkentän laajennushankkeen kyseisessä kunnassa sijaitsevalla luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2 päivänä huhtikuuta 1979 annetun neuvoston direktiivin 79/409/ETY (EYVL L 103, s. 1; jäljempänä lintudirektiivi) 4 artiklassa tarkoitetulla erityissuojelualueella olevalle ruisrääkän (crex crex) elinympäristölle aiheutuvien vaikutusten arvioinnin kielteisestä tuloksesta huolimatta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Lintudirektiivi

2 Lintudirektiivin 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa velvoitetaan jäsenvaltiot osoittamaan erityissuojelualueiksi näissä säännöksissä määriteltyjen ornitologisten kriteerien mukaiset alueet.

3 Lintudirektiivin 4 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla suojelualueilla elinympäristöjen pilaantumisen tai huonontumisen sekä lintuihin vaikuttavien häiriöiden estämiseksi, jos häiriöt vaikuttaisivat merkittävästi tämän artiklan tavoitteisiin. Jäsenvaltioiden on myös näiden suojelualueiden ulkopuolella pyrittävä estämään elinympäristöjen pilaantuminen ja huonontuminen."

Luontodirektiivi

4 Luontodirektiivin 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

"2. Jäsenvaltioiden on toteutettava erityisten suojelutoimien alueilla tarpeellisia toimenpiteitä luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen heikentymisen sekä niitä lajeja koskevien häiriöiden estämiseksi, joita varten alueet on osoitettu, siinä määrin kuin nämä häiriöt saattaisivat vaikuttaa merkittävästi tämän direktiivin tavoitteisiin.

3. Kaikki suunnitelmat tai hankkeet, jotka eivät liity suoranaisesti alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia mutta saattavat vaikuttaa tähän alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa, on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioin-

nista tehtyjen johtopäätösten perusteella ja jollei 4 kohdan säännöksistä muuta johdu, toimivaltaiset kansalliset viranomaiset antavat hyväksyntänsä tälle suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, että suunnitelma tai hanke ei vaikuta kyseisen alueen koskemattomuuteen, ja kuultuaan tarvittaessa kansalaisia.

4. Jos suunnitelma tai hanke on alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnin kielteisestä tuloksesta huolimatta ja vaihtoehtoisten ratkaisujen puuttuessa kuitenkin toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset tai taloudelliset syyt, jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarvittavat korvaavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Natura 2000:n yleinen kokonaisuus säilyy yhtenäisenä. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle toteutetut korvaavat toimenpiteet.

Jos kyseisellä alueella on ensisijaisesti suojeltava luontotyyppi ja/tai laji, ainoat kysymykseen tulevat näkökohdat ovat sellaisia, jotka liittyvät ihmisen terveyteen tai yleiseen turvallisuuteen tai ensisijaisen tärkeisiin suotuisiin vaikutuksiin ympäristöön taikka, komission lausunnon mukaan, muihin erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottaviin syihin."

5 Luontodirektiivin 7 artiklassa todetaan seuraavaa: "Tämän direktiivin 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohdasta aiheutuvat velvoitteet korvaavat [lintu]direktiivin 4 artiklan 4 kohdan ensimmäisestä virkkeestä aiheutuvat velvoitteet, kun on kyse 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti suojeltavaksi luokitelluista alueista tai vastaavasti kyseisen direktiivin 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti tunnustetuista alueista tämän direktiivin voimaantulopäivästä alkaen tai jäsenvaltion [lintu]direktiivin mukaisesti tekemän suojeluluokittelun tai tunnustamisen päivämäärästä alkaen, jos viimeksi mainittu päivämäärä on myöhempi."

6 Ruisrääkkä on lintudirektiivin, sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna 25.7.1985 annetulla komission direktiivillä 85/411/ETY (EYVL L 233, s. 33), liitteessä I esiintyvä laji.

Asian tausta

7 Steiermarkin osavaltion hallitus antoi 14.5.1999 tekemällään päätöksellä (jäljempänä 14.5.1999 tehty päätös) luvan Wörschachin kunnan alueella sijaitsevan Weißenbachin golfkentän laajennukseen siten, että erityissuojelualueeksi osoitetulle alueelle, joka tunnetaan nimellä Wörschacher Moosin erityissuojelualue, rakennettaisiin kaksi uutta rataa. Kantelun jälkeen komissio toimitti 4.11.1999 Itävallan tasavallalle virallisen huomautuksen. Se selitti tässä kirjeessä, että kantelussa esitetyissä tiedoissa sekä asiantuntijalausunnoissa, joihin 14.5.1999 tehty päätös perustui, todettiin, että jos kyseessä oleva laajennushanke toteutettaisiin, sillä olisi erittäin todennäköisesti luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja kielteisiä vaikutuksia nykyiseen ruisrääkkäpopulaatioon. Komission mukaan kyseinen hanke olisi näin ollen voitu hyväksyä ainoastaan sikäli kuin se oli tämän saman artiklan 4 kohdan edellytysten mukainen. Toimivaltaiset viranomaiset eivät sen mukaan kuitenkaan noudattaneet näitä edellytyksiä. Itävallan tasavalta ei näin ollen ole noudattanut luontodirektiivin 6 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisia velvoitteitaan, luettuna yhdessä sen 7 artiklan kanssa.

8 Itävallan tasavallan komissiolle 12.1.2000 toimittamassa vastauskirjeessä Steiermarkin osavaltion hallitus totesi, että koska hankkeen pysyvät vaikutukset luontoon ja alueeseen voitiin estää ennakolta 14.5.1999 tehdyssä päätöksessä mainituin edellytyksin, ei ollut katsottu tarpeelliseksi tutkia, oliko olemassa erityisiä taloudellisia etuja, jotka olivat ensisijaisia luonnonsuojelua koskevaan etuun nähden. Sen mukaan kyseiseen 14.5.1999 tehtyyn päätökseen liitettyjen edellytysten vuoksi ruisrääkälle todennäköisesti aiheutuvien haitallisten seurausten estäminen oli varmistettu.

9 Komissio toimitti 27.7.2000 päivätyllä kirjeellä perustellun lausunnon, jossa se totesi, että asiantuntijalausunnosta, jonka Steiermarkin osavaltion viranomaiset olivat antaneet Grazin (Itävalta) luonnon- ja ekologiansuojelulaitoksen Geppin tehtäväksi, ilmeni, että golfkentän laajennushanke voisi aiheuttaa huomattavan

vaaran ruisrääkkäpopulaatiolle. Komissio totesi tämän osalta, ettei se ollut vakuuttunut niiden edellytysten tehokkuudesta, jotka 14.5.1999 tehdyssä päätöksessä vahvistettiin mainitun vaaran poistamiseksi. Asiantuntija ei sitä paitsi suositellut sellaisten monimutkaisten edellytysten vahvistamista, joilla vähennettäisiin vain tiettyjä vaaranlähteitä, ja hän suositteli täsmällisiä korvaavia alueita kyseiseen laajennukseen, koska hän katsoi, että kahden uuden golfradan rakentaminen on ristiriidassa ruisrääkkäpopulaation suojelun kanssa.

10 Komissio totesi perustellussa lausunnossaan myös, että sen käytössä oli uusi tutkimus, jonka otsikkona oli "Ruisrääkän levinneisyys, biologia ja ekologia Steiermarkin Ennstalissa" ja jonka Schäffer oli laatinut Grazin luonnon- ja ekologiansuojelulaitokselle. Tässä tutkimuksessa todettiin, että ruisrääkän käyttäytymistä koskevien nykytietojen valossa oli katsottava, että golfkentän laajentamishankkeessa tarkoitetut alueet sijaitsivat kokonaisuudessaan niityillä, joita ruisrääkät mahdollisesti käyttävät. Komissio päätteli tästä, että tämä laajennus tuhoaisi käytetyt elinympäristön rakenteet. Kyseisen hankeen toteuttamiselle Wörschachin kunnan alueella annettiin näin ollen komission mukaan lupa luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten vastaisesti tämän laajennuksen kyseessä olevalle elinympäristölle aiheuttamien vaikutusten arvioinnin kielteisestä tuloksesta huolimatta.

11 Itävallan tasavaltaa kehotettiin toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet tämän lausunnon noudattamiseksi kahden kuukauden kuluessa sen tiedoksiantamisesta.

12 Itävallan tasavalta vastasi 6.12.2000 päivätyllä kirjeellä, että toimivaltainen aluehallitus katsoi edelleen, ettei yhteisön lainsäädäntöä ollut rikottu, koska kyseessä olevan hankkeen toteuttaminen ei tässä asiassa saattanut vaikuttaa alueeseen merkittävästi luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

13 Komissio päätti 31.5.2002 nostaa tämän kanteen.

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten lausumat

14 Itävallan hallitus toteaa ensisijaisesti, että 27.6.2002 Verwaltungsgerichtshof (hallintotuomioistuin, Itävalta) kumosi 14.5.1999 tehdyn päätöksen siihen liittyneiden menettelyvirheiden vuoksi. Koska annetulla tuomiolla on taannehtiva vaikutus, kyseistä päätöstä ei ole koskaan ollut olemassa. Tältä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevalta kanteelta puuttuu näin ollen kohde, koska se koskee nimenomaan tätä päätöstä. Verwaltungsgerichtshofin tuomion mukaisesti pelaaminen kahdella uudella riidanalaisella radalla on lisäksi kielletty. Itävallan hallitus toteaa sen uuden päätöksen osalta, joka on tehtävä golfkentän toiminnanharjoittajan hakemuksesta, että päätös tehdään yhteisön oikeuden mukaisesti ja että tällä menettelyllä ei voi olla ehkäisevää vaikutusta sellaiseen päätökseen, jota ei vielä ole tehty.

15 Komissio väittää, että kanteen kohteen puuttumista koskeva väite on hylättävä kahdesta syystä. Yhtäältä siitä huolimatta, että 14.5.1999 tehdyn päätöksen kumoaminen merkitsee asian palauttamista tilaan, jossa se oli ennen tämän päätöksen tekemistä, on kuitenkin niin, että toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä uusi päätös asianosaisen eli tässä asiassa golfkentän toiminnanharjoittajan hakemuksesta. Koska toimivaltainen viranomainen ei ole vielä tehnyt päätöstään, on mahdotonta määritellä varmasti, onko ainakin jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen muoto päättynyt. Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen toisaalta jatkui yhä sekä muodollisesti että tosiasiallisesti komission perustellussa lausunnossa vahvistetun määräajan päättyessä.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

16 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kun arvioidaan sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, eikä yhteisöjen tuomioistuin voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia (ks. mm. asia C-166/97, komissio v. Ranska, tuomio 18.3.1999, Kok. 1999, s. I-1719, 18 kohta ja asia C-103/00, komissio v. Kreikka, tuomio 30.1.2002, Kok. 2002, s. I-1147, 23 kohta).

17 Tässä asiassa on kiistatonta, että sen määräajan päättyessä, jonka komissio oli vahvistanut Itävallan tasavallalle perustellun lausunnon noudattamiseksi, 14.5.1999 tehty päätös, johon komissio katsoo tämän jäsenvaltion jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen perustuvan, oli yhä voimassa. Kuten Itävallan hallitus lisäksi itse myöntää, tässä päätöksessä tarkoitetut kaksi uutta golfrataa oli rakennettu tällä välin.

18 Ei näin ollen voida katsoa, että tältä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevalta kanteelta puuttuisi kohde (ks. vastaavasti asia 240/86, komissio v. Kreikka, tuomio 24.3.1988, Kok. 1988, s. 1835, 12–15 kohta).

19 Itävallan tasavallan esittämä väite on näin ollen hylättävä.

Pääasia

Asianosaisten lausumat

20 Komissio väittää, että luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan perusteella kyseessä olevaa golfkentän laajennushanketta erityissuojelualueeksi osoitetulle alueelle ei olisi pitänyt sallia. Tämä laajennus saattoi vaikuttaa merkittävästi kyseiseen alueeseen sekä ruisrääkkäpopulaatioon ja siis rajoittaa huomattavasti erityissuojelualueen tehtävää yhteisön lainsäädännössä vahvistetut suojelutavoitteet huomioon ottaen. Luontodirektiivin 6 artiklan 4 kohdan mukaisia kyseisen hankkeen hyväksymisedellytyksiä ei lisäksi ollut täytetty.

21 Itävallan hallitus toteaa, että Wörschacher Moosin ruisrääkkäpopulaatiolle ei voinut aiheutua merkittävää haittaa asianmukaisesti toteutettu vaikutusten arviointi ja tämän jälkeen 14.5.1999 tehdyssä päätöksessä vahvistetut toimenpiteet huomioon ottaen. Luontodirektiivin 6 artiklan 4 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttäminen ei näin ollen ollut tarpeen kyseessä olevan golfkentän laajentamisen sallimiseksi.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

22 Lintudirektiivin 4 artiklan perusteella osoitettujen erityissuojelualueiden osalta luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdasta tarkasteltuna yhdessä tämän saman direktiivin 7 artiklan kanssa ilmenee, että kaikki suunnitelmat tai hankkeet, jotka

eivät liity suoranaisesti alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia mutta saattavat vaikuttaa tähän alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa, on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnista tehtyjen johtopäätösten perusteella ja jollei 4 kohdan säännöksistä muuta johdu, toimivaltaiset kansalliset viranomaiset antavat hyväksyntänsä tälle suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, että suunnitelma tai hanke ei vaikuta kyseisen alueen koskemattomuuteen, ja kuultuaan tarvittaessa kansalaisia.

23 On kiistatonta, että Grazin luonnon- ja ekologiansuojelulaitoksen Gepp laati Steiermarkin osavaltion viranomaisten pyynnöstä vuonna 1998 asiantuntijalausunnon 14.5.1999 tehtyä päätöstä edeltäneen tutkimusmenettelyn yhteydessä. Tämä asiantuntijalausunto esitetään kyseisessä päätöksessä.

24 Asiantuntijalausunnosta ilmenee, että erityissuojelualueella, jossa riidanalainen golfkentän laajentaminen oli määrä toteuttaa, oli ruisrääkkäpopulaatio. Laajentaminen merkitsi muun muassa kyseessä olevan lajin tiettyjen ruokinta-alueiden ja suojapaikkojen häviämistä, toiminnallisten suhteiden tuhoamista ruisrääkän käyttämien eri alueiden lohkomisen vuoksi sekä elinympäristön rakenteiden hävittämistä ja häirintää. Niillä toimenpiteillä, joilla voitaisiin mahdollisesti korjata häiriöt, jotka riidanalaisen hankkeen toteuttamisella voidaan aiheuttaa, olisi ainoastaan osittainen vaikutus, ne olisi vaikea toteuttaa ja niiden pitkäaikainen tehokkuus oli kyseenalaista. Kyseessä olevan kahden golfradan rakentaminen vaarantaisi Wörschacher Moosin erityissuojelualueella olevan ainoan Alppien keskiosissa lisääntymään kykenevän ruisrääkkäpopulaation pysyvyyden. Tämän vuoksi asiantuntijalausunnossa ehdotetaan korvaavia alueita golfkentän laajennuksen toteuttamiseksi.

25 Lentner laati Steiermarkin osavaltion viranomaisten pyynnöstä 26.6.1999 asiantuntijalausunnon, jonka tarkoituksena oli tarkastella Geppin asiantuntijalausunnon pätevyyttä kyseisten viranomaisten siitä tekemien päätelmien perusteella. Lentnerin mukaan 14.5.1999 tehdyssä päätöksessä olevaa väitettä, jonka mukaan päätöksessä vahvistetuilla toimenpiteillä voitaisiin välttää kielteiset vaikutukset ruisrääkkäpopulaatioon ja varmistaa tämän populaation pysyvyys, ei vahvisteta Geppin asiantuntijalausunnossa eikä muissa viranomaisten käytettävissä olleissa asiantuntijalausunnoissa tai lintutieteellisissä lausunnoissa. On katsottava, että kyseiset toimenpiteet, jotka vahvistetaan korvaavina toimenpiteinä, eivät sovellu kyseisten kielteisten vaikutusten välttämiseen tietyllä varmuudella.

26 Kyseisten asiantuntijalausuntojen sisältö huomioon ottaen ja vastanäytön puuttuessa on todettava, että kun 14.5.1999 tehty päätös tehtiin, Itävallan viranomaisten ei ollut perusteltua katsoa, että tässä asiassa kyseessä oleva golfkentän laajennushanke, johon oli liitetty kyseisessä päätöksessä vahvistettuja toimenpiteitä, ei häirinnyt merkittävästi Wörschacher Moosin erityissuojelualueella olevaa ruisrääkkäpopulaatiota ja että se ei vaikuttaisi kyseisen alueen koskemattomuuteen.

27 Sillä, että Geppin 15.7.2002 Steiermarkin osavaltion hallituksen pyynnöstä laatimassa selvityksessä hänen omassa asiantuntijalausunnossaan olevien arvioiden ja päätelmien tulkinnasta vaikutetaan jollain tavoin supistettavan niiden ulottuvuutta, ei voida kyseenalaistaa tämän tuomion edellisessä kohdassa tehtyä

toteamusta. Tämä koskee myös Wörschacher Moosin erityissuojelualueen ruisrääkkäpopulaatiota koskevia kartoituksia, jotka laadittiin vuosina 2000 ja 2002, joista ensimmäisessä havaittiin kolme ja jälkimmäisessä kaksi soitimella ollutta koirasta ja joihin Itävallan hallitus viittaa osoittaakseen, että golfkentän laajentaminen ei ole aiheuttanut kyseisen populaation huomattavaa vähentymistä.

28 Edellä esitetystä seuraa, että 14.5.1999 tehtyä päätöstä ei tehty luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa vahvistettuja vaatimuksia noudattaen. On myös kiistatonta, että saman artiklan 4 kohdassa vahvistettuja edellytyksiä ei ole täytetty tässä asiassa.

29 Näin ollen on todettava, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut luontodirektiivin 6 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisia velvoitteitaan, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 7 artiklan kanssa, koska se on hyväksynyt Steiermarkin osavaltiossa sijaitsevan Wörschachin kunnan golfkentän laajennushankkeen kyseisessä kunnassa sijaitsevalla ja lintudirektiivin 4 artiklan mukaisesti osoitetulla Wörschacher Moosin erityissuojelualueella olevalle ruisrääkän (crex crex) elinympäristölle aiheutuvien vaikutusten arvioinnin kielteisestä tuloksesta huolimatta.

Oikeudenkäyntikulut

30 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Itävallan tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska Itävallan tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Itävallan tasavalta ei ole noudattanut luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisia velvoitteitaan, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 7 artiklan kanssa, koska se on hyväksynyt Steiermarkin osavaltiossa sijaitsevan Wörschachin kunnan golfkentän laajennushankkeen kyseisessä kunnassa sijaitsevalla ja luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2 päivänä huhtikuuta 1979 annetun neuvoston direktiivin 79/409/ETY 4 artiklan mukaisesti osoitetulla Wörschacher Moosin erityissuojelualueella olevalle ruisrääkän (crex crex) elinympäristölle aiheutuvien vaikutusten arvioinnin kielteisestä tuloksesta huolimatta.

2) Itävallan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Timmermans Gulmann Cunha Rodrigues

Puissochet Colneric

Julistettiin Luxemburgissa 29 päivänä tammikuuta 2004.

R. Grass

kirjaaja

C. W. A. Timmermans

toisen jaoston puheenjohtaja